

МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

кафедра методики викладання германських мов

Назва курсу Нормативний/вибірковий	Основи лінгвopsихології Нормативний
Ступінь освіти Освітня програма	Бакалавр Освітньо-професійна програма «Середня освіта. Англійська та німецька мови. Психологія.»
Рік викладання/ Семестр/ Курс (рік навчання)	2021-2022/ 1 семестр / I курс
Викладач	Тетяна Володимирівна Тарасенко
Профайл викладача	http://filolog.mdpu.org.ua/kafedra-metodyky-vykladannya-germanskyh-mov/sklad-kafedry-metodyky-vykladannya-germanskyh-mov/tarassenko-tetyana-volodimirivna/
Контактний тел.	(0619) 44-04-63 068 450 40 43
E-mail:	tanyta3003@gmail.com tarassenko_tetiana@mdpu.org.ua
Сторінка курсу в ЦОДТ МДПУ ім. Б.Хмельницького	https://dfn.mdpu.org.ua/course/view.php?id=5899
Консультації	<i>Очні консультації:</i> щовівторка, згідно графіку роботи кафедри методики викладання германських мов. <i>Онлайн-консультації: через систему ЦОДТ МДПУ ім. Б.Хмельницького</i>

	через систему ЦОДТ МДПУ ім. Б.Хмельницького.
--	--

1. АНОТАЦІЯ ДО КУРСУ

У навчальній дисципліні «Основи лінгвопсихології» з циклу нормативних компонентів освітньо-професійної програми «Середня освіта. Англійська та німецька мови. Психологія.» спеціальності 014.021 Середня освіта. Англійська мова і література виступає інструментом формування соціокультурної компетентності як складника комунікативної компетентності майбутніх учителів-філологів і психологів за освітньо-кваліфікаційним рівнем «бакалавр» шляхом створення цілісної картини існування мови і мовлення в суспільстві як засобу вираження думки та створення образу в свідомості носія мови, сформованого на базі національно-кодифікованих асоціацій.

При опануванні дисципліни «Основи лінгвопсихології» здобувачі академічного бакалаврату формують теоретичну базу для оволодіння такими компонентами освітньої програми, як «Лінгвокраїнознавство Британії», «Лінгвокраїнознавство Німеччини», «Теоретична граматики англійської мови», «Лексикологія англійської мови», «Література англословянських країн», «Філософія», «Соціальна психологія», «Психологія особистості».

Навчальна програма дисципліни передбачає формування у здобувачів вищої освіти системи сучасних лінгвопсихологічних знань щодо концепції мовленнєвої діяльності в лінгвопсихологічному трактуванні, що включає розгляд предмета, засобів, способів і механізмів здійснення цієї діяльності. В цьому контексті детально розкривається мовленнєвий акустичний сигнал і параметри, що в сукупності його визначають, текст як продукт мовленнєвої діяльності та особливості його сприйняття і розуміння.

Читання тематичних текстів, перегляд відеоматеріалів і виконання завдань передбачають набуття знань з мовознавства, літературознавства, психології; засвоєння характерних ознак та особливостей функціонування мови і мовлення, аналіз та розуміння психологічних проявів особистості засобами мовлення; вироблення практичних навичок роботи студентів зі словниками, довідниками, додатковою літературою та електронними інформаційними ресурсами.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ КУРСУ

Мета курсу «Основи лінгвопсихології» – формування комунікативної компетентності здобувачів вищої освіти на основі оволодіння знаннями щодо особливостей взаємодії мови, мовлення, людської свідомості.

Предметом лінгвопсихології є опосередкована мовою, тобто лінгвістична, психологія мовленнєвої діяльності. Основними цілями вивчення дисципліни «Основи лінгвопсихології» є ознайомлення з основними етапами становлення наукової методології лінгвопсихології, розвитку та формування основних наукових концепцій, течій, пов'язаних з дослідженням людської ментальності, емоцій, свідомості, перцепції лінгвістичними методами, через призму мовлення.

Після опанування дисципліни «Основи лінгвопсихології» здобувачі вищої освіти повинні:

знати сутність загальних проблем, то яких належать:

1) мова і мислення, мова і мовлення; 2) поняття і слово; 3) виразні рухи і мова; 4) мова, теорія інформації; 5) психологічні основи культури мовлення; 6) методи вивчення мови і мовлення;

вміти вільно орієнтуватись і прослідкувати зв'язок щодо:

1) процесів продукування мовлення, зокрема: фізіологічний аспект, фізичні особливості; психологічний аспект, лінгвістичний аспект;
2) сприйняття мови і мовлення, а саме: а) фізичні властивості і сприйняття мови; б) єдність відчуттів та мислення в сприйнятті мови; в) сприйняття і розуміння мови; г) усвідомлюване і неусвідомлюване в мові; д) мовні значення при сприйнятті мовлення; е) сприйняття інтонації; ж) сприйняття складів і слів; з) сприйняття фраз;
3) розуміння мови;
4) змістовність, зрозумілість, виразність і характер мови і мовлення.

Методи навчання: лекція (із залученням евристичної бесіди), інтерактивні методи навчання (незакінчені речення; «мозковий штурм»; дискусія; метод проєктів; демонстрація презентацій, перегляд фрагментів відео)
самостійна робота проблемні та творчі завдання

Формат курсу:

Очний (offline) у вигляді практичних занять.

Змішаний (blended) через систему Центру освітніх дистанційних технологій МДПУ ім. Б.Хмельницького.

3. ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКІ НАБУВАЮТЬСЯ ПІД ЧАС ОПАНУВАННЯ КУРСОМ

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 6. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями; критично оцінювати й аналізувати власну освітню та професійну діяльність; здатність до навчання впродовж життя.

ЗК 8. Здатність проводити дослідницьку роботу, дотримуючись академічної доброчесності, визначати цілі та завдання, обирати методи дослідження, аналізувати результати.

Спеціальні (фахові, предметні компетентності) (ФК)

ФК 1. Володіння спеціальними знаннями загальних і часткових теорій мовознавства та літературознавства, наукових шкіл і напрямів філологічних досліджень.

ФК 2. Знання фундаментальних наук в обсязі, необхідному для освоєння дисциплін циклу професійної підготовки; здатність до їх систематизації та використання.

ФК 6. Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем психологічної науки та практики.

ФК 7. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження з елементами наукової новизни та практичної значущості; обирати і застосувати валідні та надійні методи наукового дослідження та доказові методики і техніки практичної діяльності.

4. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Програмні результати навчання (ПРН)

Знання:

ПРН 1 - сучасних філологічних і дидактичних засад навчання іноземних мов і літератур; психологічних досліджень;

ПРН 2 - фундаментальних наук для формування світогляду й соціалізації особистості та освоєння загальнопрофесійних дисциплін;

ПРН 7 - основ загальнотеоретичних та професійних дисциплін в обсязі, необхідному для проведення науково-дослідної роботи; норм цитування при написанні наукових робіт;

Уміння:

ПРН 9 - володіти формами і методами наукового пізнання, вміти аналізувати сучасні соціальні та етичні проблеми, наукові школи, напрямки, концепції, джерела гуманітарного знання;

ПРН 10 - володіти основними поняттями, термінами, положеннями мовознавства та літературознавства, орієнтуючись на здобутки сучасної науки, упорядковувати отримані теоретичні та практичні дані щодо дослідження в галузі іноземних мов і літератур;

Автономія і відповідальність:

ПРН 20 - систематично підвищувати рівень своєї професійної діяльності; зокрема, шляхом провадження дослідницької та/або інноваційної діяльності з урахуванням принципу самостійності з метою запобігання академічному плагіату;

ПРН 22 - аналізувати результати різних аспектів професійної діяльності з метою забезпечення конкурентоспроможності відповідних фахових послуг; проблем у навчанні та/або професійній діяльності та на межі предметних галузей.

5. ОБСЯГ КУРСУ

Вид заняття	лекції	практичні заняття	самостійна робота
Кількість годин 90/ 3 кредити	30	14	46

6. ПОЛІТИКИ КУРСУ

- - Курс передбачає роботу в колективі
- - Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.
- - Не пропускати та не запізнюватися на заняття за розкладом

- - Вчасно виконувати завдання семінарів та питань самостійної роботи;
- - Вчасно та самостійно виконувати контрольні завдання
- - Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності: при використанні інтернет ресурсів та інших джерел інформації студент повинен вказати джерело, використане під час виконання завдання.

7. СТРУКТУРА КУРСУ (ЗАГАЛЬНА)

Кількість годин	Тема	Форма діяльності (заняття, кількість годин)	Література Ресурси в інтернеті	Завдання	Вага оцінки	Термін виконання
БЛОК 1.						
ЛІНГВОПСИХОЛОГІЯ ЯК НАУКА ПРО МОВЛЕННЄВЕ СПІЛКУВАННЯ						
РОЗДІЛ 1. ЛІНГВОПСИХОЛОГІЯ ЯК НАУКА						
8	Тема 1. Місце лінгвопсихології у системі підготовки вчителя іноземних мов.	Лекції – 2 Практичні заняття – 0 год. Самостійна робота – 6 год.				
4	Лінгвопсихологія як наука про мовленнєву діяльність.	Лекції (2 год.) Практичне заняття (- год.) Самостійна робота (2 год.)	Література: 1, 2, 6, 8, 14 Відео: 1	Відповіді на питання	5	впродовж першого навчального семестру (перший періодичний контроль)
4	Роль мови і мовлення в становленні людської свідомості. Психологічна природа мовлення	Лекції – Практичне заняття (- год.) Самостійна робота (4 год.)	Література: 1, 2, 14, 20, 25 Відео: 1	Відповіді на питання, презентації, міні-лекції	5	впродовж першого навчального семестру (перший періодичний контроль)

12	Тема 2. Фактори розвитку і становлення лінгвопсихології	Лекції – 4 год. Практичні заняття – 2 год. Самостійна робота – 6 год.				
4	Передумови появи лінгвопсихології як окремого наукового напрямку.	Лекції (2 год.) Практичне заняття (- год.) Самостійна робота (2 год.)	Література: 1, 2, 6, 10, 13, 21 Відео: 5	Відповіді на питання	5	впродовж першого навчального семестру (перший періодичний контроль)
4	Зв'язок лінгвопсихології з іншими науками.	Лекції (2 год.) Практичне заняття (- год.) Самостійна робота (2 год.)	Література: 1, 2, 6, 10, 13, 21 Відео: 5	Відповіді на питання, презентації, міні-лекції	5	впродовж першого навчального семестру (перший періодичний контроль)
4	Функціональні характеристики мови і мовлення.	Лекції (0 год.) Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (2 год.)	Література: 1, 2, 6, 10, 13, 21 Відео: 5	Відповіді на питання, презентації, міні-лекції	5	впродовж першого навчального семестру (перший періодичний контроль)
РОЗДІЛ 2. СТРУКТУРНА ОРГАНІЗАЦІЯ МОВЛЕННЕВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ						
12	Тема 3. Види мовленнєвої діяльності	Лекції – 4 год. Практичні заняття – 2 год. Самостійна робота – 6 год.				
4	Говоріння як вид мовленнєвої діяльності	Лекції (2 год.) Практичне заняття (- год.) Самостійна робота (2 год.)	Література: 1,2, 9, 12, 14, 23 Відео: 3	Відповіді на питання	5	впродовж першого навчального семестру (перший періодичний контроль)

						контроль)
4	Слухання як вид мовленнєвої діяльності	Лекції (2 год.) Практичне заняття (- год.) Самостійна робота (2 год.)	Література: 1,2, 9, 12, 14, 23 Відео: 3	Відповіді на питання, презентації, міні-лекції	5	впродовж першого навчального семестру (перший періодичний контроль)
4	Читання як вид мовленнєвої діяльності	Лекції – Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (2 год.)	Література: 1,2, 9, 12, 14, 23 Відео: 3	Відповіді на питання, презентації, міні-лекції	5	впродовж першого навчального семестру (перший періодичний контроль)
12	Тема 4. Переклад як особливий вид мовленнєвої комунікації	Лекції – 4 год. Практичні заняття – 2 год. Самостійна робота – 6 год.				
4	Діяльнісно-комунікативна сутність перекладу	Лекції (2 год.) Практичне заняття (- год.) Самостійна робота (2 год.)	Література: 1,2, 3, 4, 12, 19 Відео: 4	Відповіді на питання, презентації, міні-лекції	5	впродовж першого навчального семестру (перший періодичний контроль)
4	Вплив структури національної мови на спосіб мислення й пізнання зовнішнього світу	Лекції (2 год.) Практичне заняття (- год.) Самостійна робота (2 год.)	Література: 1,2, 3, 4, 12, 19 Відео: 4	Відповіді на питання, презентації, міні-лекції, тестові завдання	5	впродовж першого навчального семестру (перший періодичний контроль)
4	Базові елементи національної специфіки лінгвокультурної	Лекції – Практичне заняття (2 год.)	Література: 1,2, 3, 4, 12,	Відповіді на питання,	5	впродовж першого навчального

	спільноти	Самостійна робота (2 год.)	19 Відео: 4	презентація		семестру (перший періодичний контроль)
БЛОК 2.						
ОСНОВНІ КОМПОНЕНТИ ПСИХОЛОГІЧНОГО ЗМІСТУ МОВЛЕННЕВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ						
РОЗДІЛ 3. ПСИХОЛОГІЧНИЙ ЗМІСТ МОВЛЕННЕВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ						
10	Тема 1 (5). Мислення і мовленнєва діяльність	Лекції – 4 год. Практичні заняття – 2 год. Самостійна робота – 4 год.				
4	Думка як предмет мовленнєвої діяльності	Лекції (2 год.) Практичне заняття (- год.) Самостійна робота (2 год.)	Література: 1, 2, 3, 12, 16, 19 Відео: 6	Відповіді на питання	5	впродовж першого навчального семестру (другий періодичний контроль)
6	Мовлення як засіб формування і формулювання думки	Лекції (2 год.) Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (2 год.)	Література: 1, 2, 3, 16, 19, 23, 24 Відео: 6	Відповіді на питання, тестові завдання	5	впродовж першого навчального семестру (другий періодичний контроль)
12	Тема 2 (6). Текст як продукт мовленнєвої діяльності.	Лекції – 4 год. Практичні заняття – 2 год. Самостійна робота – 6 год.				
6	Мовні характеристики мовленнєвого повідомлення (тексту)	Лекції (2 год.) Практичне заняття (- год.) Самостійна робота (4 год.)	Література: 1, 2, 3, 7, 14, 23 Відео: 8	Відповіді на питання, тестові завдання	5	впродовж першого навчального семестру (другий періодичний контроль)

6	Денотатна карта тексту	Лекції (2 год.) Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (2 год.)	Література: 1, 2, 3, 7, 14, 23 Відео: 8	Відповіді на питання, презентація	5	впродовж першого навчального семестру (другий періодичний контроль)
РОЗДІЛ 4. МОВА І КОМУНІКАЦІЯ						
12	Тема 3 (7). Вербально-комунікативна функція людини в породженні та сприйнятті мовленнєвого повідомлення	Лекції – 4 год. Практичні заняття – 2 год. Самостійна робота – 6 год.				
4	Випереджувальне відображення у мовленнєвій поведінці	Лекції (2 год.) Практичне заняття (- год.) Самостійна робота (2 год.)	Література: 1, 2, 4, 5, 15, 17 Відео: 2	Відповіді на питання, доповідь		впродовж першого навчального семестру (другий періодичний контроль)
4	Психологічна схема породження мовленнєвого повідомлення	Лекції (2 год.) Практичне заняття (- год.) Самостійна робота (2 год.)	Література: 1, 2, 4, 5, 20, 25 Відео: 2	Відповіді на питання, тестові завдання		впродовж першого навчального семестру (другий періодичний контроль)
4	Психологічна схема сприйняття мовленнєвого повідомлення	Лекції – Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (2 год.)	Література: 1, 2, 4, 5, 20, 25 Відео: 2	Відповіді на питання, презентація		впродовж першого навчального семестру (другий періодичний контроль)
12	Тема 4 (8). Мова і комунікація.	Лекції – 4 год. Практичні заняття – 2 год.				

		Самостійна робота – 6 год.				
4	Вплив соціальних чинників на мову і мовлення	Лекції (2 год.) Практичне заняття (- год.) Самостійна робота (2 год.)	Література: 1, 2, 8, 12, 14, 22, 25 Відео: 7	Відповіді на питання, доповідь		впродовж першого навчального семестру (другий періодичний контроль)
4	Культура мовленнєвої поведінки	Лекції (2 год.) Практичне заняття (- год.) Самостійна робота (2 год.)	Література: 1, 2, 8, 12, 14, 22, 25 Відео: 7	Відповіді на питання, тестові завдання		впродовж першого навчального семестру (другий періодичний контроль)
4	Мова як інструмент міжкультурної комунікації	Лекції – Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (2 год.)	Література: 1, 2, 8, 12, 14, 22, 25 Відео: 7	Відповіді на питання, презентація		впродовж першого навчального семестру (другий періодичний контроль)

7.1. СТРУКТУРА КУРСУ (ЛЕКЦІЙНИЙ БЛОК)

Тема лекції	Зміст лекції
1. Лінгвопсихологія як наука про мовленнєву діяльність.	Місце лінгвопсихології у системі підготовки вчителя іноземних мов. Методологічні характеристики мови і мовлення. Визначення, об'єкт, предмет лінгвопсихології.
2. Фактори розвитку і становлення лінгвопсихології.	Причини появи лінгвопсихології. Вирішення проблем кодування і декодування повідомлення у зв'язку зі структурою мови і психологією розуміння інформації людиною. Теорія Гумбольдта. Концепції Ф. де Соссюра й Л.В. Щерби. Е. Сепір і Б. Уорф про лінгвістичну відносність.
3. Зв'язок лінгвопсихології з іншими науками.	Міждисциплінарність лінгвопсихології. Лінгвістика як наука про природну людську мову. Когнітивна лінгвістика. Психологія - наука, що вивчає психічні

	явища та поведінку людини. Герменевтика - напрям наукової діяльності, пов'язаний з дослідженням, текстів. Соціолінгвістика про суспільну природу мови, її громадські функції.
4. Функціональні характеристики мови і мовлення.	Функції мови і мовлення. Характеристики мови, що забезпечують соціальні, інтелектуальні та особистісні функції людини. Види мовленнєвої діяльності.
5. Говоріння як вид мовленнєвої діяльності	Говоріння як процес вираження людиною думок, почуттів, волевиявлення, тощо. Предмет говоріння - думка як відображення в свідомості людини зв'язків і відносин явищ реального світу. Ціле висловлювання (текст) як продукт діяльності говоріння, фрази як мовленнєві дії, що створюють цей продукт.
6. Слухання як вид мовленнєвої діяльності.	Трифазна структура слухання. Розуміння / нерозуміння як результат процесу слухання. Умовивід як продукт слухання. Свідомість сприйняття мовного повідомлення. Ступені сприйняття і розуміння мовлення.
7. Читання як вид мовленнєвої діяльності.	Читання як пізнавально-інформаційний процес. Текст як об'єкт читання. Розуміння тексту як процесуальне результативне багаторівневе утворення. Читач як суб'єкт діяльності.
8. Діяльнісно-комунікативна сутність перекладу	Вплив структури національної мови на спосіб мислення й пізнання зовнішнього світу. Мовний переклад як особливий розумовий процес. Діяльнісна сутність перекладу. Внутрішній механізм перекладу. Зовнішній спосіб формування і формулювання думки (задуму) за допомогою мови перекладу.
9. Мовлення як засіб формування і формулювання думки	Смислові зв'язки. Мова і мовлення як складники структури мовленнєвої діяльності індивіда засоби і способи формування і формулювання думки. Внутрішнє і зовнішнє мовлення. Усне і писемне мовлення.
10. Текст як продукт мовленнєвої діяльності.	Предметна структура тексту. Денотатне подання змісту тексту. Смисловий зміст тексту.
11. Мовні характеристикм мовленнєвого повідомлення (тексту)	Ланцюг суджень. Монооб'єктивність та поліоб'єктивність висловлення. Рівні ситуативного висловлення.
12. Випереджувальне відображення у мовленнєвій поведінці	Психологічні механізми мовлення. Попереджувальний синтез (випереджальне відображення). Мотиваційно-спонукальна, орієнтовно-дослідницька (аналітико-синтетичної) і виконавча фази МД.
13. Психологічна схема породження і сприйняття мовленнєвого повідомлення	Структурна організація мовленнєвого сигналу. Артикуляційна програма й артикуляційна активність. Здатність оперативної пам'яті. Зворотній зв'язок. Стадії самоконтролю. Схеми породження мовленнєвого висловлювання.
14. Мова і комунікація.	Вплив соціальних чинників на мову і мовлення. Соціальні характеристики носія мови. Підсистеми мови. Зміни в мові під впливом суспільства.

	Макросоціолінгвістика. Мікросоціолінгвістика. Специфіка використання мовних засобів у внутрішньо груповому спілкуванні. Навчання іноземних мов.
15. Культура мовленнєвої поведінки	Культура мовленнєвої поведінки як соціальна характеристика особистості. Культура мовленнєвого етикету. Культура мислення. Культура мови як упорядкованості в індивідуальному досвіді системи фонетичних, лексичних та граматичних засобів вираження думки. Культура мовлення як спосіб формування і формулювання думки за допомогою мови в процесі говоріння. Культура соматичної (тілесної) комунікації.

7.2. СТРУКТУРА КУРСУ (ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ)

Теми практичних занять	Зміст практичних занять
Тема 1. Місце лінгвопсихології у системі підготовки вчителя іноземних мов.	Методологічні характеристики мови і мовлення. Винятковість ролі мови (мовлення) в становленні людської свідомості.
Тема 2. Фактори розвитку і становлення лінгвопсихології	Вирішення проблем кодування і декодування повідомлення у зв'язку зі структурою мови і психологією розуміння інформації людиною. Міждисциплінарність лінгвопсихології.
Тема 3. Види мовленнєвої діяльності	Говоріння, слухання, читання як види мовленнєвої діяльності. Психологічні особливості перекладу.
Тема 4. Базові елементи національної специфіки лінгвокультурної спільноти	Мова і мовлення як складники структури мовленнєвої діяльності індивіда засоби і способи формування і формулювання думки.
Тема 1 (5). Мислення і мовленнєва діяльність.	Внутрішнє і зовнішнє мовлення. Усне і писемне мовлення.
Тема 2 (6). Текст як продукт мовленнєвої діяльності.	Предметна структура тексту. Денотатне подання змісту тексту. Смісловий зміст тексту.
Тема 3 (7). Вербально-комунікативна функція людини в породженні та сприйнятті мовленнєвого повідомлення	Соціальні характеристики носія мови. Підсистеми мови. Зміни в мові під впливом суспільства. Навчання іноземних мов.

Тема 4 (8). Мова як інструмент міжкультурної комунікації.	Культура мовленнєвого етикету. Культура мовлення як спосіб формування і формулювання думки за допомогою мови в процесі говоріння.
---	---

7.3 СТРУКТУРА КУРСУ (ТЕМИ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ)

Тема для самостійного опрацювання	Зміст теми
Тема 1. Місце лінгвопсихології у системі підготовки вчителя іноземних мов.	Опрацювавши матеріал лекції, знайдіть додаткову інформацію і підготуйте коротку доповідь / презентацію на тему: Міжпредметні зв'язки лінгвопсихології.
Тема 2. Фактори розвитку і становлення лінгвопсихології	Опрацювавши матеріал лекції, знайдіть додаткову інформацію і підготуйте коротку доповідь / презентацію на тему: Причини появи лінгвопсихології. Теорія Гумбольдта. Концепції Ф. де Соссюра й Л.В. Щерби. Е. Сепір і Б. Уорф про лінгвістичну відносність.
Тема 3. Види мовленнєвої діяльності	Опрацювавши матеріал лекції, знайдіть додаткову інформацію і підготуйте коротку доповідь / презентацію на тему: Говоріння як вид МД. Слухання як вид МД. Читання як вид МД. Переклад як вид МД.
Тема 4. Базові елементи національної специфіки лінгвокультурної спільноти	Опрацювавши матеріал лекції, знайдіть додаткову інформацію і підготуйте коротку доповідь / презентацію на тему: національна специфіка лінгвокультурної спільноти (англомовні країни).
Тема 1 (5). Мислення і мовленнєва діяльність.	Опрацювавши матеріал лекції, знайдіть додаткову інформацію і підготуйте коротку доповідь / презентацію на тему: Внутрішнє мовлення. Зовнішнє мовлення. Усне мовлення. Писемне мовлення.

Тема 2 (6). Текст як продукт мовленнєвої діяльності.	Опрацювавши матеріал лекції, знайдіть додаткову інформацію і підготуйте коротку доповідь / презентацію на тему: Денотатна карта тексту.
Тема 3 (7). Вербально-комунікативна функція людини в породженні та сприйнятті мовленнєвого повідомлення	Опрацювавши матеріал лекції, знайдіть додаткову інформацію і підготуйте коротку доповідь / презентацію на тему: Породження та сприйняття мовленнєвого повідомлення.
Тема 4 (8). Мова як інструмент міжкультурної комунікації.	Опрацювавши матеріал лекції, знайдіть додаткову інформацію і підготуйте коротку доповідь / презентацію на тему: Роль мови у здійсненні міжкультурної комунікації.

8. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ

Загальна система оцінювання курсу	<p>За семестр з курсу дисципліни проводяться два періодичні контролю (ПКР), результати яких є складником результатів контрольних точок першої (КТ1) і другої (КТ2). Результати контрольної точки (КТ) є сумою поточного (ПК) і періодичного контролю (ПКР): $КТ = ПК + ПКР$. Максимальна кількість балів за контрольну точку (КТ) складає 50 балів. Максимальна кількість балів за періодичний контроль (ПКР) становить 60 % від максимальної кількості балів за контрольну точку (КТ), тобто 30 балів. А 40 % балів, тобто решта балів контрольної точки, є бали за поточний контроль, а саме 20 балів. Результати поточного контролю обчислюються як середньозважена оцінок ($X_{ср}$) за діяльність студента на практичних (семінарських) заняттях, що входять в число певної контрольної точки. Для трансферу середньозваженої оцінки ($X_{ср}$) в бали, що входять до 40 % балів контрольної точки (КТ), треба скористатися формулою: $ПК = (X_{ср}) * 20 / 5$. Таким чином, якщо за поточний контроль (ПК) видів діяльності студента на всіх заняттях $X_{ср} = 4.1$ бали, які були до періодичного контролю (ПКР), то їх перерахування на 20 балів здійснюється так: $ПК = 4.1 * 20 / 5 = 4.1 * 4 = 16.4 // 16$ (балів). За періодичний контроль (ПКР) студентом отримано 30 балів. Тоді за контрольну точку (КТ) буде отримано $КТ = ПК + ПКР = 16 + 30 = 46$ (балів).</p> <p>Студент має право на підвищення результату тільки одного періодичного контролю (ПКР) протягом двох тижнів після його складання у випадку отримання незадовільної оцінки. Якщо підсумковим контролем вивчення дисципліни є диференційований або недиференційований залік, то набраних таким чином 60 і більше балів достатньо для його зарахування.</p> <p>Якщо підсумковим контролем є екзамен, на його складання надається 100 балів за виконання тестів (або задач чи завдань іншого виду). Загальний рейтинг з дисципліни (ЗР) складається з суми балів (Е), отриманих на екзамені, і підсумкової оцінки (ПО) та ділиться навпіл. $ЗР = (ПО + Е) / 2$</p>
--	--

<p>Практичні заняття</p>	<p>«5» – студент в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому нормативну, обов’язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання. Здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв’язки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями.</p> <p>«4» – студент достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому нормативну та обов’язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань. Студент здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв’язки, у яких можуть бути окремі несуттєві помилки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями.</p> <p>«3» – студент в цілому володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових розрахунків, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань. Має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого; під час виявлення причинно-наслідкових зв’язків і формулювання висновків.</p> <p>«2» – студент не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових розрахунків, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності. Правильно вирішив окремі тестові завдання. Безсистемно відділяє випадкові ознаки вивченого; не вміє зробити найпростіші операції аналізу і синтезу; робити узагальнення, висновки.</p>
<p>Умови допуску до підсумкового контролю</p>	<p>Студент, який навчається стабільно на «відмінні» оцінки і саме такі оцінки має за періодичні контролю, накопичує впродовж вивчення навчального курсу 90 і більше балів, має право не складати екзамен з даної дисципліни. Студент зобов’язаний відпрацювати всі пропущені семінарські заняття протягом двох тижнів. Невідпрацьовані заняття (невиконання навчального плану) є підставою для недопущення студента до підсумкового контролю.</p>

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА

1. Зимняя И.А. Лингвопсихология речевой деятельности. URL: [http://psychlib.ru/mgppu/zlp/ZLP-001-.HTM#\\$p26](http://psychlib.ru/mgppu/zlp/ZLP-001-.HTM#$p26)

2. Методичні рекомендації до курсу «Основи лінгвопсихології» для студентів філологічного факультету / Уклад. Т.В. Тарасенко, Т.В. Коноваленко. Мелітополь, 2021р. 48 с.

ДОПОМІЖНА ЛІТЕРАТУРА

3. Апресян Ю. Д., Апресян В. Ю. Метафора в семантическом представлении эмоции. URL: <https://vja.ruslang.ru/ru/archive/1993-3/27-35>.
4. Воробйова О. П. Концептологія в Україні: здобутки, проблеми, прорахунки. Вісник КНЛУ. Сер. Філологія. 2011. Т.14, № 2. С. 53–64. URL: <https://uaclip.at.ua/kontseptologiyavisnik2011pdf.pdf>
5. Демьянков В. З., Воронин Л. В., Сергеева Д. В., Сергеев А. И. Лингвопсихология как раздел когнитивной лингвистики, или Где эмоция — там и когниция. URL: <http://www.infolex.ru/LINPSY.html>.
6. Гаврилов О.В. Мова, мовлення, їхні функції і вплив на психічний розвиток особистості. URL: <file:///C:/Users/ADMINI~1/AppData/Local/Temp/163237-%D0%A2%>
7. Гальперин И.Р. Текст как объект лингвистического исследования. М.: КомКнига, 2007. 144 с.
8. Дротянко Л.Г. Філософські проблеми мовознавства. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Видання 2-е, перероблене і доповнене. 2001. URL: <https://er.nau.edu.ua/bitstream/NAU/15649/1/%D0%94%D1%80%D0%D1%.pdf>
9. Зимняя И.А. Психологические аспекты обучения говорению на иностранном языке. URL: [http://psychlib.ru/mgppu/ZPa-1985/ZPa-160.htm#\\$p1](http://psychlib.ru/mgppu/ZPa-1985/ZPa-160.htm#$p1)
10. Історія лінгвістики. URL: <https://znaimo.com.ua/%D0%86%D1%81%D1%82%D0%BE%D1%80%D>
11. Квіт С.М. Основи герменевтики: Навчальний посібник. К.: Вид. дім «КМ Академія», 2003. 192 с.
12. Кочерган М. П. Загальне мовознавство. Київ: Академія, 2006. 464 с.
13. Кубрякова Е. С. Эволюция лингвистических идей во второй половине XX века (опыт парадигмального анализа) // Язык и наука конца 20 века / под ред. Ю. С. Степанова. М. : РГГУ, 1995. С. 239–320.
14. Куранова С. І. Основи психолінгвістики. К.: ВЦ “Академія”, 2012. 208 с.
15. Курс лекцій по психології. Мышление и речь. Работы разных лет. URL : <http://www.medobozrenie.ru/vigotskiy.html>
16. Левицький А. Є., Славова Л. Л., Борисенко Н. Д. Лінгвістика. К.: Знання України. 171 с.
17. Леонтьев А. Н. Проблемы развития психики, 4-е изд. М., 584 с. URL: <https://mybook.ru/author/aleksej-nikolaevich-leontev/problems-razvitiya-psihi/read/>
18. Леонтьев А. Н. Психологическое исследование речи // Избр. психол. произведения: В 2-х т. Т.1 391 с. URL: <http://yanko.lib.ru/books/psycho/leontyev-psychology.htm>
19. Панфилов В. З. Философские проблемы языкознания. Гносеологические аспекты. 287 с. URL: https://books.google.com.ua/books/about/%D0%D0%BE?idJ&redir_esc=y
20. Рубинштейн С. Л. Основы общей психологии. СПб.: Питер, 2002. 720 с.
21. Самин Д. К. Лингвистическая теория Гумбольдта // 100 великих научных открытий. URL: <https://info.wikireading.ru/20061>
22. Ушинський К. Д. Вибрані педагогічні твори: В 2 т. К.: Рад. шк., 1983. 359 с.

23. Шаховский В. И. Лингвистическая теория эмоций. М., 2008. 416 с. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/2009-01-003-shahovskiy-v-i-lingvisticheskaya-teoriya-emotsiy-m-gnoziz-2008-416-s>
24. Шемякин Ф. Н. Язык и чувственное познание. Язык и мышление. URL: [http://psychlib.ru/mgppu/zlp/ZLP-001-.HTM#\\$p7](http://psychlib.ru/mgppu/zlp/ZLP-001-.HTM#$p7)
25. Щерба Л.В. Как надо изучать иностранные языки. URL: http://translationsrus.blogspot.com/2014/10/blog-post_64.html

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Відео «Crash Course Psychology» (https://www.youtube.com/watch?v=s9shPouRWCs&ab_channel=CrashCourse);
2. Відео «How language shapes the way we think» (https://www.youtube.com/watch?v=RKK7wGAYP6k&ab_channel=TED);
3. Відео «Language & Meaning: Crash Course Philosophy» (https://www.youtube.com/watch?v=zmgmt7wcv8&ab_channel=CrashCourse);
4. Відео «PHILOSOPHY - Language: Meaning and Language» (https://www.youtube.com/watch?v=-6hoDNZoV5g&ab_channel=WirelessPhilosophy);
5. Відео «Psychology of Language» (https://www.youtube.com/watch?v=dAYKXaOqX5s&ab_channel=Bebeflapula);
6. Відео «Steven Pinker: Linguistics as a Window to Understanding the Brain» (https://www.youtube.com/watch?v=Q-B_ONJIEcE&ab_channel=BigThink);
7. Відео «The Elephant in the Room: The Psychology of Innuendo and Euphemism» (https://www.youtube.com/watch?v=yj3QsQbNig4&ab_channel=UniversityofCaliforniaTelevision%28UCTV%29);
8. Відео «What is meaning? Semantics, semiotics, logic & the meaning of words» (https://www.youtube.com/watch?v=9ZDkp8dUWyw&ab_channel=NativLang);